

A Régiók Bizottsága véleménye – A táplálkozással, túlsúllyal és elhízással kapcsolatos egészségügyi kérdésekre vonatkozó Európai stratégia

(2008/C 105/08)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- úgy véli, hogy e fontos közegészségügyi kérdések – és különösen a táplálkozás, a túlsúly és az elhízás problémáinak – kezeléséhez a szakpolitikák egymáshoz igazítására van szükség az élelmiszer-politikától a sportpolitikán át az oktatási, közlekedési, termelési és fogyasztóvédelmi politikáig, és figyelmet kell fordítani a probléma szociális dimenziójára is,
- úgy véli, hogy a tagállami tapasztalatokat közösségi szinten nagyobb mértékben kellene figyelembe venni és terjesztetni. Ez hozzájárulna az intézkedések egységesebbé tételéhez, valamint az egészségre káros életmód elleni hatékony küzdelem további eszközeinek kialakításához,
- meg van győződve arról, hogy a partnerségek támogatása a táplálkozással, túlsúllyal és elhízással kapcsolatban felmerülő problémák megoldásának leghatékonyabb módja, és úgy véli, hogy bizonyosan nem vezet eredményre, ha csak egyetlen megközelítést választunk. Az elsősorban a helytelen étrendre visszavezethető egészségügyi problémák megelőzésének egyetlen lehetséges módja abban rejlik, hogy valamennyi – nemzetközi, nemzeti, regionális és helyi szintű – szereplő megteszi a szükséges lépéseket,
- kéri az Európai Bizottságot, hogy a következő pénzügyi időszakban a strukturális alapokon belül különítsen el forrásokat az e véleményben ismertetett célok elérésére,
- azt javasolja, hogy az egyes tagállamok és régiók tegyenek meg mindent, hogy megóvják polgáraikat a médiákban terjesztett olyan üzenetektől, amelyek elsősorban a rádióban és televízióban magas zsír- és cukortartalmú élelmiszereket reklámoznak. A tagállamok és a régiók ezenfelül magas „hirdetési költségeket” is kiszabhatnak, vagy akár előírhatnak, hogy bizonyos termékek jelölése kiegészítő információkat tartalmazzon azok lehetséges káros hatásairól,
- támogatja azoknak a közigazgatási, valamint nem az egészségügyben tevékenykedő szervezeteknek az együttműködését – a helyi szintű szereplőkre helyezve a hangsúlyt –, amelyek részt vesznek az élelmiszerek termelésében (például a mezőgazdaságban) és értékesítésében.

Előadó: Mario MAGNANI (IT/ALDE), Trentino-Alto Adige/Dél-Tirol Régió önkormányzatának alelnöke

Referenciaszöveg

Fehér könyv a táplálkozással, túlsúllyal és elhízással kapcsolatos egészségügyi kérdésekre vonatkozó európai stratégiáról

COM(2007)279 final

Politikai ajánlások

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. úgy véli, hogy az egészség prioritásnak számít valamennyi közösségi politikát és tevékenységet illetően, ezért biztosítani kell az egészségvédelem magas szintjét. Az EK-Szerződés 151. cikke értelmében a Közösség tevékeny szerepet játszik az emberi egészség védelmének biztosításában, és a szubszidiaritás elvét tiszteletben tartva olyan intézkedéseket hoz, amelyeket az egyes tagállamoknak külön-külön nincs módjukban elfogadni;

2. hangsúlyozza, hogy az egyéb közösségi politikák és intézkedések meghatározása és végrehajtása során eleget kellene tenni a fogyasztóvédelem követelményeinek, és az Uniónak – mivel ily módon ösztönözni tudja az egészséges táplálkozást és életmódot – támogatnia kellene a fogyasztók tájékoztatáshoz, oktatáshoz és érdekeik védelmét célzó önszerveződéshez való jogát;

3. emlékeztet arra, hogy a nemzeti egészségügyi politikákat kiegészítő közösségi fellépés célja a közegészség javítása, a betegségek és egyéb egészségügyi problémák megelőzése, valamint az emberi egészség kockázati tényezőinek megszüntetése;

4. ezért kéri az Európai Bizottságot, hogy vegye figyelembe a tagállamoknak az egészségügyi szolgáltatások és az orvosi ellátás szervezésére és teljesítésére vonatkozó hatásköreit, és tegye számukra lehetővé, hogy – a hatékonyabb intézkedés érdekében – javaslatot tegyenek a régiók által alkalmazott, legjobb eredményeket hozó, operatív modellekre; emlékeztet továbbá arra, hogy a testmozgás és a sport ösztönzését illetően az Európai Unió intézkedéseinek szükségszerűen ki kell egészíteniük a tagállamok, illetve azok helyi és regionális önkormányzatainak a különböző intézmények, például felsőoktatási és más oktatási intézmények bevonásával hozott intézkedéseit;

5. tudomásul veszi, hogy a Tanács több ízben felszólította az Európai Bizottságot, hogy dolgozzon ki intézkedéseket a táplálkozás és a testmozgás tekintetében. A zöld könyvvel kapcsolatos konzultációk ezen túlmenően megmutatták, hogy az EU-tól várt hozzájárulás feltételezi a különböző szereplőkkel való nemzeti, regionális és helyi szintű együttműködést, és hogy a közösségi politikának koherensnek kell lennie, illetve több ágazatot átfogó megközelítést kell követnie;

6. úgy gondolja, hogy a fehér könyv célja egy olyan integrált európai megközelítés meghatározása, amely a helytelen étrend, a kevés testmozgás, a túlsúly és az elhízás okozta egészségügyi problémák leküzdésére irányul. Ezenkívül úgy véli, hogy ennek érdekében meg kell határozni a módszertani irányvonalakat, hiszen ez elengedhetetlen eszköz ahhoz, hogy elősegítsük a valóban működőképes és hatékony szolgáltatások helyi és regionális hálózatának megerősítését;

7. rámutat arra, hogy a táplálkozással, a túlsúllyal és az elhízással kapcsolatos problémákra csak akkor adható optimális válasz, ha ösztönzik a különböző érintett politikai területek (horizontális megközelítés) és cselekvési szintek (vertikális megközelítés) kiegészítő jellegét és összekapcsolódását;

8. egyetért a fehér könyv célkitűzéseivel, és alapvető fontosságúnak tartja a régiók és a helyi hatóságok szerepét azoknak a terveknek a kidolgozásában, melyek a helytelen táplálkozásból és életvitelből származó károk minden szinten történő csökkentésére irányulnak;

9. egyetért az Európai Bizottság álláspontjával, mely szerint a különböző ágazatokban a legfontosabb intézkedéseket nem csupán helyi és regionális szinten hozzák meg, hanem határon átnyúló módon, a különböző országok kulturális, területi és társadalmi homogenitást tükröző közösségeinek együttműködésével;

10. ezért azt javasolja, hogy az Európai Unió intézkedései a nemzeti és regionális szinten hozott intézkedések kiegészítésére, optimalizálására, összehangolására és kiterjesztésére irányuljanak, vagy pedig olyan kérdéskörökre, melyek eleve a Közösség hatáskörébe tartoznak;

11. véleménye szerint a stratégiák csak abban az esetben lehetnek hatékonyak, ha azokat helyi intézkedésekkel és az önkormányzatok konkrét kezdeményezéseivel támogatják; ezért kívánatosnak tartja, hogy az EU tevékenységeibe az EK-Szerződés 152. cikkének megfelelően bevonják a regionális és helyi önkormányzatokat;

12. hangsúlyozza, hogy az egyes tagállamokban a táplálkozással, túlsúllyal és elhízással kapcsolatban tapasztalható problémák nem feltétlenül oldhatók meg egy egységes európai szintű megoldással;

13. üdvözli, hogy az Európai Bizottság nagy jelentőséget tulajdonít a táplálkozási szokások különbözőségének a tagállamokban és az Európában meglévő különböző politikai megközelítéseknek, és hangsúlyozza annak alapvető fontosságát, hogy az intézkedéseket továbbra is a regionális és helyi szinten dolgozzák ki, mivel ezek a közigazgatási szintek állnak legközelebb a polgárokhoz: „a beavatkozások e szinteken elengedhetetlenek a kijelölt és jóváhagyott általános megközelítések meghatározott helyi körülményekhez való alakításához”;

14. úgy véli, hogy az egészségügyi problémák elleni küzdelem hosszú távú feladat. Ezért pl. a túlsúly és az elhízás elleni intézkedésekbe való beruházásokat több évre kell tervezni;

A cselekvés alapelveivel kapcsolatban

15. úgy véli, hogy e fontos közegészségügyi kérdések – és különösen a táplálkozás, a túlsúly és az elhízás problémáinak – kezeléséhez a szakpolitikák egymáshoz igazítására van szükség az élelmiszer-politikától a sportpolitikán át az oktatási, közlekedési, termelési és fogyasztóvédelmi politikáig, és figyelmet kell fordítani a probléma szociális dimenziójára is. Hangsúlyozza ugyanakkor, hogy az egészségügyi aspektus van leginkább kihasználással a kiadásokra és az életminőségre;

16. problémát lát abban, hogy a szóba jöhető szereplők, különösen a közszereplők számbavétele hiányos. Az olyan projektek végrehajtásához, amelyekhez ténylegesen rendelkezésre állnak a technikai és pénzügyi források, és amelyek esetében ellenőrizték a pontosan kidolgozott integrációs és együttműködési megállapodások meglétét, két prioritást kell szem előtt tartani: egyrészt a közegészségügy meglévő külön forrásainak rendszeres számbavételét, másrészt pedig, bármely intézkedés tervezése előtt, az együttműködési megállapodások kidolgozását;

17. úgy véli, hogy a megelőzés, azaz a betegségek kialakulását megelőző intézkedések jelentik a leghatékonyabb módszert a túlsúllyal, elhízással, szív- és érrendszeri megbetegedésekkel, cukorbetegséggel és szelütéssel kapcsolatos egészségügyi problémák elkerülésére. Tudományosan bizonyított ugyanis, hogy a táplálkozás és az életmód központi szerepet játszik az ilyenfajta megbetegedések megelőzésében vagy kialakulásában. A túlsúllyal vagy elhízással küzdő személyek esetében másodlagos megelőzési projekteket is ki kell dolgozni, azaz ellenőrizni kell a komplikációkat, azaz az elhízás kezelésével kapcsolatos beavatkozásokra kell sort keríteni;

18. elengedhetetlennek tartja, hogy közvetlenül befolyásoljuk az egészséges és helyes étrend tényezőit, valamint minden egyéb olyan tényezőt, amely hozzájárul a megfelelő testsúly megőrzéséhez, úgymint a testmozgás, étkezési kultúra és szokások, információk, társadalmi-gazdasági háttér, mezőgazdasági termelés, élelmiszeripar, infrastruktúrák és közlekedési eszközök;

19. azon a véleményen van, hogy az intézkedésekkel az egészségügyi kockázatok okait kell kezelni, és azokat a különböző politikai területek összekapcsolásával, valamint a közigazgatás különféle szintjein kell végrehajtani, szem előtt tartva, hogy a regionális és helyi szint alapvető jelentőségű az intézkedések sikere szempontjából;

20. alapvető fontosságúnak véli, hogy az Európai Bizottság által javasolt stratégiában részt vegyenek a privát szereplők – úgymint az élelmiszeripar és a civil társadalom –, csakúgy, mint a helyi szint – például iskolák, más oktatási intézmények és olyan egészségügyi szervezetek, melyeknek keretén belül speciális szolgáltatásokat lehet kialakítani és továbbfejleszteni;

21. úgy véli, hogy a tagállami tapasztalatokat – úgymint a posztgraduális táplálkozástudományi szakiskolák példáját – közösségi szinten nagyobb mértékben kellene figyelembe venni és terjeszteni. Ez hozzájárulna az intézkedések egységesebbé tételéhez, valamint az egészségre káros életmód elleni hatékony küzdelem további eszközeinek kialakításához;

22. hangsúlyozza, hogy az elkövetkező években a folyamat kiterjedt felügyelete szükséges. Úgy véli ugyanakkor, hogy már most határozottan törekedni kell azoknak a szakmai és közgaz-

gatási szereplőknek a meghatározására, akik betölthetnék ezt a szerepkört. Ezenkívül sürgősen módosítani kellene a statisztikai intézeteknek a népesség táplálkozási szokásainak meghatározására alkalmazott mutatóit. Mégoly közelítőleges, mennyiségi adatokra van szükség; az RB ezért fontosnak tartja a meghozott intézkedések nyomon követését és eredményeik értékelését is;

A partnerségi megközelítéssel kapcsolatban

23. meg van győződve arról, hogy a partnerségek támogatása a táplálkozással, túlsúllyal és elhízással kapcsolatban felmerülő problémák megoldásának leghatékonyabb módja, és úgy véli, hogy bizonyosan nem vezet eredményre, ha csak egyetlen megközelítést választunk. Az elsősorban a helytelen étrendre visszavezethető egészségügyi problémák megelőzésének egyetlen lehetséges módja abban rejlik, hogy valamennyi – nemzetközi, nemzeti, regionális és helyi szintű – szereplő megteszi a szükséges lépéseket;

24. úgy gondolja, hogy csak egy ilyen, az állami és privát szereplők – ideértve a fogyasztóvédelmi szervezeteket is – közötti partnerségeket előirányzó megközelítés révén valósíthatók meg azok a kulturális, környezetvédelmi és gazdasági változások, amelyek befolyásolhatják az egészségkárosító magatartásformákat és szokásokat. A koordinációt és a felügyeletet azonban közintézményeknek kellene ellátniuk;

25. hangsúlyozza, hogy társadalmi téren – a lakosság körében tapasztalható társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségek kiküszöbölése céljából is – az egészséges étkezési szokások ösztönzését szolgáló intézkedéseknek az egyes személyekhez kellene szólniuk, ugyanakkor az összes érdekelte irányuló, „strukturális” intézkedések útján is kiegészítendő: az ismeretterjesztő kezdeményezéseket olyan intézkedésekkel kell ötvözni, amelyek jobb hozzáférést biztosítanak az egészséges élelmiszerekhez;

26. úgy gondolja tehát, hogy feltétlenül szövetséget kell kövöcsolni az egészségügy, a gazdaság, a mezőgazdaság, a sport és a szociálpolitika döntéshozói, valamint a termelők, forgalmazók, kiskereskedők és fogyasztók között;

27. így tehát szükségesnek tartja az európai szintű partnerség létrehozását és a helyi szintű hálózatok megerősítését, tekintettel a módszertani és tudományos irányvonalak megismertetése érdekében hozandó intézkedésekre. Ezenkívül úgy gondolja, hogy támogatni kell a táplálkozástudomány ajánlott tantárggyá tételét az egészségügyi területen működő egyetemeken;

A helyi hálózatok megerősítésével és a közösségi politika szerepével kapcsolatban

28. egyetért azzal, és síkra száll amellet, hogy az EU legyen felelős a tagállamok erőfeszítéseinek összehangolásáért, és az EU dolgozzon ki ehhez kapcsolódó iránymutatásokat a tudatos fogyasztó számára, tegyen javaslatokat az egészséges és kiegyensúlyozott étrend, valamint a testmozgás érdekében, és nyújtson bizottságai és az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) révén tudományos támogatást;

29. úgy véli, hogy figyelembe kell venni az ENHPS (Egészségesebb Iskolák Európai Hálózata) program keretében összegyűjtött tapasztalatokat és kifejlesztett gyakorlatokat;

30. úgy véli, hogy ebben az értelemben az EU-nak kell fellépnie a tagállamok erőfeszítéseinek felügyelete érdekében, valamint gondoskodnia a tapasztalatok terjesztéséről és cseréjéről, hogy egy olyan pozitív öngerjesztő folyamat jöjjön létre, amely a leghatékonyabbnak bizonyuló modellek elterjesztését és alkalmazását szolgálja;

31. hangsúlyozza, mennyire fontos, hogy évente találkozóra kerüljön sor azon európai régiók között, melyek a megelőző legsikeresebb modelljeit dolgozták ki és valósították meg. Az Európai Bizottságnak ezért fontolóra kell vennie egy adatbank létrehozását, amelynek révén a tagállamok könnyen felhasználhatják a különböző tapasztalatokat;

32. kéri az Európai Bizottságot, hogy a következő pénzügyi időszakban a strukturális alapokon belül különítsen el forrásokat az e véleményben ismertetett célok elérésére;

A tagállamok intézkedéseivel kapcsolatban

33. kedvezően fogadja, hogy az Európai Bizottság elismeri, hogy a hatáskörébe tartozó, különböző politikai területeken végrehajtandó intézkedések széles skálája csak arra szolgál, hogy támogassa, illetve kiegészítse a tagállamok intézkedéseit. Emlékeztet arra, hogy az EKSz. 152. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy a Közösség ösztönözze a tagállamok közötti együttműködést e téren, és szükség esetén támogassa ezek tevékenységét; támogatja annak lehetőségét, hogy a tagállamokkal történő szoros egyeztetés alapján az Európai Bizottság minden ésszerű kezdeményezést megtegyen annak érdekében, hogy ösztönözze a politikák és a hozzájuk kapcsolódó programok koordinációját; hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak össze kell hangolniuk saját intézkedéseiket, főként a táplálkozással, túlsúllyal és elhízással kapcsolatos problémák terén;

34. azt javasolja, hogy ebben az értelemben az egyes tagállamok és régiók tegyenek meg mindent, hogy megóvják polgáraikat a médiákban terjesztett olyan üzenetektől, amelyek elsősorban a rádióban és televízióban magas zsír- és cukortartalmú élelmiszereket reklámoznak. A tagállamok és a régiók ezenfelül magas „hirdetési költségeket” is kiszabhatnak, vagy akár előírhatják, hogy bizonyos termékek jelölése kiegészítő információkat tartalmazzon azok lehetséges káros hatásairól (például kötelezővé lehetne tenni a telítetlen zsírok előfordulásának jelzését, illetve a telített, egyszerűen telítetlen és többszörösen telítetlen zsírsavak százalékarányának megadását). Továbbá alkalmazható intézkedésnek tartaná az „egészséges” alapanyagok használatának gazdasági ösztönzését, illetve a tápanyagtartalom szempontjából nem kiegyensúlyozott, vagy nem megfelelő élelmiszerek gazdasági értelemben történő, egyértelmű szankcionálását;

35. úgy véli, hogy az egészséges életmódról szóló tájékoztatás kiépítésében, főként a gyermekek és fiatalok célcsoportjának esetében, különösen fontos az ismeretek interneten történő terjesztése. A már megvalósított projektek tapasztalatai kedvezőek, többek között meglepően nagy hatással rendelkeznek a költségekhez képest;

A regionális és helyi önkormányzatok intézkedéseivel kapcsolatban

36. felkéri a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy javasoljanak „egészséges alternatívákat” a helytelen magatartásformák helyett, életszakaszok szerinti megközelítést alkalmazva.

Azaz ismertessék meg a polgárokat a táplálkozás terén bevált, a különböző életszakaszokban követendő gyakorlatokkal;

37. emlékeztet arra, hogy az egyes régióknak képzési és tájékoztatási programokat kellene tartaniuk annak érdekében, hogy már a terhesség időszakában megelőzzék a várandós nők túlzott mértékű és gyors súlygyarapodását, ami közvetlenül kihat az újszülöttre és annak jövőbeli súlyára. Ezenkívül hangsúlyozza, hogy az élet első öt hónapjában, illetve az iskoláskor elején el kell kerülni a túlzott súlygyarapodást, mert az befolyásolja a túlsúly jövőbeli kialakulását;

38. javasolja, hogy az ifjúsági sport keretében mind a tömeg-, mind a versenysportot ösztönözzék, és mindkettőt olyan értékrendszerre alapozzák, amelyben az örömmel, a játékon és a mindenkire kiterjedő, egyéni adottságoknak megfelelő részvételen van a hangsúly, ily módon ösztönözve a testmozgást nem csupán az egyes személyeknél, hanem a család egészében: egy „mozgó” család gyermekei is többet fognak mozogni;

39. szükségesnek tartja a „kényelmesség” kultúrája elleni küzdelmet: az ipari élelmiszertermelés elrontotta az evés igazi örömét, olyan kényszerhelyzetbe hozva minket, amikor is választanunk kell a zsíros és édes ételek és a lemondással járó tudatos táplálkozás között;

40. sajnálattal állapítja meg, hogy a testmozgás öröme gyakran tornagyakorlatok elvégzésévé degradálják, ami kötelező jellege miatt sokakban ellenérzést kelt;

41. megismétli, hogy támogatja a gyermekek és fiatalok játékát: ahogy azt a fehér könyv is kiemeli, valóban alapvető jelentőségű, hogy több ismeretre tegyünk szert az élelmiszerek választásán és a magatartásformákat meghatározó tényezőkkel kapcsolatban, azonban a korszerű megközelítések révén egy új szociális kultúrát is ösztönöznünk kell, amely a hagyományos társadalmaknak is alapját képezte, amelyekben az elhízás és az egészségtelen életmódra visszavezethető betegségek majdnem teljes egészében ismeretlen fogalmak voltak;

42. bátorítja azt az elképzelést, hogy adjunk újra több teret az embereknek és az emberi dolgoknak: a gyermekek és fiatalok szabad játékát mind az iskolai rendszer keretében, mind pedig házaink és városaink térkialakítása során ösztönözni kell. Azáltal, hogy a parkolóhelyek létesítése helyett újra játszófelületeket biztosítunk az udvarokon és tereken, nemcsak az elhízás, hanem az Európában első számú halálozási oknak számító magas vérnyomás, illetve szív- és érrendszeri megbetegedések megelőzéséhez is hozzájárulunk;

43. a várostervezés terén azt javasolja, hogy úgy alakítsák ki a gyalogosok számára fenntartott területeket, hogy azokkal a tanulóik számára lehetővé váljék az összes oktatási intézménybe történő biztonságos eljutás, valamint gondoskodjanak biztonságos sportlétesítményekről, játszóterekről és rekreációs intézményekről;

Az egészséges táplálkozás előmozdításával kapcsolatban

44. tevékeny részvállalásra szólít fel az Egészségügyi Világszervezet (WHO) által támogatott „Egészséges városok” elnevezésű projektben. Ennek keretében nemcsak az emberek egészséges táplálkozásáról van szó, hanem az egészséges környezet megőrzéséről, az aktív társadalmi életről és – az egészség forrásaként – a testmozgás bármely formájáról;

45. szükségesnek tartja az egészséges táplálkozást népszerűsítő rendszeres kampányok tervezését (a következő alapelvekkel: kevesebb állati eredetű zsír, több zöldség és gyümölcs), valamint az Európai Bizottsággal egyeztetve „regionális iránymutatások” kidolgozásának előmozdítását;

46. alapvető fontosságúnak tartja, hogy a fogyasztók jobb tájékoztatást kapjanak az egészséges étrend és életmód jelentőségéről, és hangsúlyozza, hogy meg kell őket óvni a félrevezető vagy megtévesztő reklámoktól. Ennek érdekében az EU kihasználhatná az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) szakmai hozzáértését, például egyes élelmiszerek összetételére, az adalékanyagok használatára, valamint a reklámok és az élelmiszerek címkéinek valóságtartalmára vonatkozóan;

47. helyénvalónak tartja a táplálkozással kapcsolatos nevelési programok megvalósításnak ösztönzését az összes oktatási intézményben, de kiváltképp az óvodákban és általános iskolákban;

48. az egészséges táplálkozás iskoláskorban történő előmozdításának érdekében ösztönzi az iskolai étkeztetésért felelős személyek, a család, a pedagógusok, a gyermekorvosok, az iskolaorvosi szolgálat, vagyis a táplálkozással kapcsolatos nevelésben fontos szerepet játszó érintettek bevonását;

49. úgy véli, biztosítani kell a túlsúly/elhízás problémájának felügyeletét különös tekintettel az iskoláskorú gyermekekre, értékelve a megelőzés céljából tett kezdeményezéseket és különös figyelmet fordítva a táplálkozási zavarokra;

A testmozgás előmozdításával kapcsolatban

50. kedvezően fogadja a széles körű és intenzív tájékoztató kampányok megvalósítását a legfontosabb információs médiák segítségével, és támogatja a lakosság egészségének szóló útmutatók megjelenítését, melyek egyben kiemelnék a nem tornateremhez vagy sportpályákhoz kötött napi testmozgás jelentőségét is;

51. kéri a helyi és regionális önkormányzatokat testmozgást ösztönző kezdeményezések kidolgozására, például olyan plakátoknak a középületek stratégiai jelentőségű pontjain (pl. a liftek bejáratánál) történő elhelyezésével, melyek arra buzdítanak, hogy a felvonó helyett inkább a lépcsőt használjuk;

52. kívánatosnak tartaná a testmozgás jelentőségének nagyobb mértékű tudatosítását az iskolai tantervekben, az általános iskolai osztályoktól kezdődően. Ennek érdekében a tanárokat megfelelően tájékoztatni kell arról, illetve ösztönözni kell arra, hogy valamennyi iskolában használják a rendelkezésre álló strukturális lehetőségeket, ily módon megfelelő megbecsülést és értéket adva a testmozgásnak;

53. kedvezően fogadja a felnőttek rendszeres testmozgását szolgáló lehetőségek bővítését, melynek során az állami hatóságok közvetlenül együttműködnek a kezdeményezések helyi szervezetekkel és szövetségekkel való közös kidolgozásában. Hangsúlyozza, hogy a hozzáférést (megfizethető részvételi díjak, az adott célcsoportok szükségleteihez igazított időpontok) meg kell könnyíteni, a kínálat minőségét (a tevékenység jellege, időtartama, megfelelő helyiségek, jó közlekedési összeköttetés, a sportoktató képzése és képzettsége) pedig felügyelni kell;

54. úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok mind a helyi környezeti erőforrások megfelelő kihasználása, mind a városi közlekedési infrastruktúra javítása (kerékpárutak, gyalogutak, biztonságos, nem motorizált közlekedési eszközök), mind pedig a helyi szabadidő-kínálat (kerékpáros vagy gyalogos kirándulások) ösztönzése révén – tekintetbe véve a fogyatékkal élő személyek mobilitáshoz való jogát is – előmozdíthatják a lakosság testmozgását;

55. támogatja az egészségügyi ágazatban tevékenykedő szereplők képzését azzal kapcsolatban, hogy a több testmozgás milyen jelentőséggel bír a lakosság egésze számára. A háziorvosoknak ismerniük kell a hatékonyság tudományos bizonyítékain alapuló nemzetközi ajánlásokat és minden, a javasolható sportágakkal és a helyi sportolási lehetőségekkel kapcsolatos információt a megfelelő, egyénre szabott tanácsadás érdekében. Az egészségügyi dolgozók, főként az orvosok képzése és továbbképzése során figyelmet kellene fordítani az egészségmegőrzésre;

A privát szereplők szerepével kapcsolatban

56. úgy véli, hogy a privát szereplők fontos szerepet játszanak a fogyasztók választásának ösztönzésében és abban, hogy lehetővé tegyék számukra az egészséges életmód melletti döntést: az e téren hozott intézkedéseik kiegészíthetik a közösségi és nemzeti szintű politikai és jogalkotási kezdeményezéseket;

57. az Európai Bizottság által javasolt partnerségi megközelítés érvényre juttatása érdekében is támogatja a népesség nagyobb tömegeit vonzó központok (bevásárlóközpontok, outletek) kezelőinek, a vendéglátóiparban dolgozóknak és az értékesítőknak az együttműködését egészséges ételek készítése és azoknak az étlapokon pontos adatok megadásával történő bizonyos fokú promóciója érdekében;

58. támogatja, hogy az élelmiszeripar önkéntes alapon vagy a fogyasztói szövetségekkel együttműködve magatartási kódexeket dolgozzon ki és/vagy változtassa meg a forgalomba hozott élelmiszerek kalória-, illetve tápanyagérték-összetételét, és legyen gazdaságilag is ösztönözve az ilyen irányú váltásra;

59. meggyőződése, hogy a médiákat – a televíziót, a rádiót, az internetet és a nyomtatott sajtót – partnerségi együttműködésben be lehetne vonni a táplálkozással kapcsolatos nevelési programokat népszerűsítő kampányokba és a „káros” hirdetésekre vonatkozó önszabályozó kódexek átvételébe;

60. támogatja azoknak a közigazgatási, valamint nem az egészségügyben tevékenykedő szervezeteknek az együttműködését – a helyi szintű szereplőkre helyezve a hangsúlyt –, amelyek részt vesznek az élelmiszerek termelésében (például a mezőgazdaságban) és értékesítésében;

A nemzetközi együttműködéssel kapcsolatban

61. emlékeztet arra, hogy az EK Sz. 152. cikkének (3) bekezdése értelmében a Közösség és a tagállamok elősegítik az együttműködést harmadik országokkal és a népegészségügy területén hatáskörrel rendelkező nemzetközi szervezetekkel;

62. fontosnak tartja, hogy a régiók fellépésük során egyeztessenek és működjenek együtt a nemzeti szint illetékes (egészségügyi, szociális, oktatásügyi stb.) minisztériumaival. Ezért ajánlatosnak tarja az Egészségügyi Világszervezet (WHO) Európai Regionális Irodájával való együttműködést: utóbbi felajánlotta, hogy átvállalja az egyéb nemzetközi szervezetekkel (FAO, UNICEF, ILO, OECD) történő koordinációt az alábbi intézkedések támogatása érdekében: az egyes régiók egyéni szükségletei meghatározására irányuló kezdeményezések; a jelenlegi helyzet, a tendenciák és az alkalmazott stratégiák felmérése; a megtett intézkedések eredményességére vonatkozó tudományos bizonyítékok összegyűjtése, elemzése és terjesztése;

63. szükségesnek tartja a WHO-val való együttműködést abból a célból, hogy a táplálkozás és testmozgás területére vonatkozó felügyeleti rendszert hozzanak létre, tekintettel többek között az élelmiszerekről és táplálkozásról szóló második európai cselekvési terv elfogadására is;

64. hangsúlyozza, hogy a tapasztalatok és ismeretek cseréjének céljából különösen fontos az olyan országokkal való együttműködés, amelyek célzott stratégiát dolgoztak ki az elhízás ellen;

65. támogatja az olyan, helyi szokásokra és életmódra vonatkozó ismeretek elmélyítését, melyek védelmet nyújthatnak a túlsúly, az elhízás és az anyagcsere megbetegedései ellen (cukorbetegség, degeneratív megbetegedések). Emlékeztet arra, hogy ebből a célból a WHO ösztönözte a tapasztalatszerzést azzal kapcsolatban, hogy miként lehetne a különböző népek és etnikumok körében a jól bevált hagyományos kezelési módszereket és az egészséges életmódot újból felfedezni;

66. támogatja a túlsúly, elhízás és cukorbetegség témakörével foglalkozó epidemiológiai tanulmányokat, mely témák tekintetében jelenleg sürgős cselekvésre van szükség.

Kelt Brüsszelben, 2008. február 6-án.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE
